

มคอ.3 รายวิชาการออกแบบตัวอักษร

รายละเอียดของรายวิชา

ชื่อสถาบันอุดมศึกษา	มหาวิทยาลัยสวนดุสิต
วิทยาเขต/คณะ/ภาควิชา	คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ศึกษาศาสตร์บัณฑิต (ศิลปศึกษา)

หมวดที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

- รหัสและชื่อรายวิชา
รหัสวิชา 2034111 ชื่อวิชา การออกแบบตัวอักษร
Lettering and Typography Design
- จำนวนหน่วยกิต 3(2-2-5) หน่วยกิต
- หลักสูตรและประเภทของรายวิชา
หลักสูตรระดับปริญญาตรี 5 ปี กลุ่มวิชาเอกเลือก
- อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาและอาจารย์ผู้สอน
  - อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชา อ.วุฒินันท์ รัตสุข
  - อาจารย์ผู้สอน อ.วุฒินันท์ รัตสุข
โทรศัพท์ 086-500-4876
- ภาคการศึกษา / ชั้นปีที่เรียน
ภาคการศึกษาที่ 1 ชั้นปีที่ 4
- รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน (pre-requisite) (ถ้ามี)
ไม่มี
- รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน (pre-requisite) (ถ้ามี)
ไม่มี
- สถานที่เรียน
มหาวิทยาลัยสวนดุสิต
- วันที่จัดทำหรือปรับปรุงรายละเอียดของรายวิชาครั้งล่าสุด
13 มิถุนายน 2561

หมวดที่ 2 จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์

- จุดมุ่งหมายของรายวิชา
ด้านคุณธรรม-จริยธรรม
  - มีจิตสาธารณะ เสียสละ และเป็นแบบอย่างที่ดี (1:4)

ด้านความรู้

1.2 เพื่อให้ผู้เรียนสามารถบูรณาการความรู้เรื่องการออกแบบตัวอักษรกับการเรียนรู้ในสาขาวิชาศิลปศึกษาที่เกี่ยวข้อง (2:2)

ด้านทักษะทางปัญญา

1.3 เพื่อให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการคิด วิเคราะห์ และการทำงานอย่างเป็นระบบเพื่อนำความรู้เรื่องการออกแบบตัวอักษรมาสร้างสรรค์งานออกแบบและพัฒนาสื่อการสอน (3:1)

ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

1.4 เพื่อให้ผู้เรียนสามารถทำงานเป็นกลุ่มในฐานะผู้นำที่ต้องคิดริเริ่มสร้างสรรค์และเป็นผู้ปฏิบัติตามข้อสรุปผลจากกลุ่มได้ (4:1)

ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข สื่อสาร และ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

1.5 มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้ภาษาพูด ภาษาเขียน เทคโนโลยีสารสนเทศ และสถิติเพื่อการวิจัยเพื่อการสื่อสาร การเรียนรู้ การเก็บรวบรวมข้อมูลและนำเสนอข้อมูลและการแก้ปัญหาในการดำรงชีวิตและการจัดการเรียนการสอนอย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ (5:1)

ทักษะที่ต้องการเพิ่มเติมให้นักศึกษา

1.6 เพื่อให้นักศึกษาเข้าใจในกระบวนการออกแบบตัวอักษรจนสามารถนำมาใช้งานในรูปแบบที่หลากหลาย

2. วัตถุประสงค์ในการพัฒนา/ปรับปรุงรายวิชา

เป็นการสอนในรายวิชาดังกล่าวเป็นครั้งแรก

หมวดที่ 3 ลักษณะและการดำเนินการ

1. คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาประวัติความเป็นมาและวิวัฒนาการของตัวอักษร รูปแบบตัวอักษรทั้งไทยและสากล ฝึกปฏิบัติการออกแบบและการจัดวางตัวอักษรด้วยเทคนิคและวัสดุต่างๆ มาประดิษฐ์เป็นตัวอักษรเพื่อสื่อความหมายให้สัมพันธ์กับเนื้อหา เรื่องราว และภาพ

Study histories and developments in typography, both Thai and western styles. Practice in designing fonts and layouts by using different techniques and materials to create types that convey content, story and vision.

2. จำนวนชั่วโมงที่ใช้ต่อภาคการศึกษา

บรรยาย	สอนเสริม	การฝึกปฏิบัติ/ งานภาคสนาม/การฝึกงาน	การศึกษาด้วย ตนเอง
30 ชั่วโมง	สอนเสริมตามความต้องการของ นักศึกษาเฉพาะราย	30	75 ชั่วโมง

3. จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่อาจารย์ให้คำปรึกษาและแนะนำทางวิชาการแก่นักศึกษาเป็นรายบุคคล

3.1 อาจารย์ประจำรายวิชา สามารถใช้ช่องทางการปรึกษาผ่านการติดต่อทางเครือข่ายอินเทอร์เน็ต (Internet) และระบบโซเชียลเน็ตเวิร์ค (Social Network)

3.2 อาจารย์ผู้สอนจัดเวลาให้คำปรึกษา และแนะนำทางวิชาการ 6 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ (เฉพาะรายที่ต้องการ)

หมวดที่ 4 การพัฒนาการเรียนรู้ของนักศึกษา

4.1 แผนพัฒนาและการประเมินผลการเรียนรู้ (หมวด 5 ข้อ 2)

ผลการเรียนรู้ที่ต้องการพัฒนา	กลยุทธ์การสอน	กลยุทธ์การประเมิน	สัปดาห์ที่ประเมิน	สัดส่วนของการประเมินผล
1.1 คุณธรรมจริยธรรม 4) มีจิตสาธารณะ เสียสละและเป็นแบบอย่างที่ดี	1) ปลูกฝังให้นักศึกษามีระเบียบวินัย โดยเน้นการเข้าชั้นเรียนให้ตรงต่อเวลาตลอดจนการแต่งกายที่เป็นตามระเบียบของมหาวิทยาลัย 2) ผู้สอนเป็นแบบอย่างที่ดีในเรื่องของการตรงต่อเวลาตลอดจนการแต่งกายที่สุภาพเป็นตามระเบียบของมหาวิทยาลัย	1) ประเมินจากการตรงต่อเวลาของนักศึกษาในการเข้าชั้นเรียน การส่งงานตามกำหนดระยะเวลาที่มอบหมาย การร่วมกิจกรรมและการสังเกตพฤติกรรมในระหว่างชั้นเรียน 2) สังเกตพฤติกรรม การแสดงความคิดเห็น และการสะท้อนความคิดเห็นของกลุ่มเพื่อน	1-15	10%
1.2 ด้านความรู้ 2) เพื่อให้ผู้เรียนสามารถบูรณาการความรู้เรื่องการออกแบบตัวอักษรกับการเรียนรู้ในสาขาวิชาศิลปศึกษาที่เกี่ยวข้อง	1) ใช้การเรียนการสอนในหลากหลายรูปแบบโดยเน้นหลักการทางทฤษฎี ผนวกกับภาคปฏิบัติ ทั้งนี้ให้เป็นไปตามลักษณะและเนื้อหาของรายวิชาการออกแบบตัวอักษร 2) ใช้การเรียนรู้จากสถานการณ์จริงโดยการศึกษานอกสถานที่เกี่ยวกับการออกแบบตัวอักษร	1) การประเมินผลงาน ที่ฝึกปฏิบัติในชั้นเรียน 2) การประเมินจากการจัดทำและนำเสนอรายงานที่ได้รับมอบหมาย	2-15	30%
1.3 ด้านทักษะทางปัญญา 1) เพื่อให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการคิดวิเคราะห์ และการทำงานอย่างเป็นระบบ เพื่อนำความรู้เรื่องการออกแบบตัวอักษรมาสร้างสรรค์งานออกแบบและพัฒนาสื่อการสอน	1) การใช้กรณีศึกษา 2) ฝึกให้ลงมือปฏิบัติโดยใช้สถานการณ์หลากหลายจนเกิดความชำนาญ 3) ใช้วิธีการสอนแบบต่างๆ เช่น การสาธิต การทดลองวิเคราะห์ การประยุกต์เทคนิค	1) ประเมินตามสภาพจริงจากผลงาน และการนำเสนอผลงานในชั้นเรียน 2) การทดสอบโดยใช้แบบทดสอบหรือการสัมภาษณ์	2-15	40%
1.4 ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ 1) เพื่อให้ผู้เรียนสามารถทำงานเป็นกลุ่ม	1) ใช้การจัดการเรียนการสอนที่มีการมอบหมายงานเป็นกลุ่ม การเรียนแบบมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ	1) การประเมินจากพฤติกรรมและการแสดงออกของนักศึกษาในการนำเสนอผลงาน หรือการอภิปรายแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันใน	1-5	10%

ผลการเรียนรู้ที่ต้องการพัฒนา	กลยุทธ์การสอน	กลยุทธ์การประเมิน	สัปดาห์ที่ประเมิน	สัดส่วนของการประเมินผล
ในฐานะผู้นำที่ต้องคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และเป็นผู้ปฏิบัติตามข้อสรุปผลได้		ชั้นเรียน		
1.5 ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ 1) มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้ภาษาพูด ภาษาเขียน เทคโนโลยีสารสนเทศ และสถิติเพื่อการวิจัย เพื่อการสื่อสาร การเรียนรู้ การเก็บรวบรวมข้อมูลและนำเสนอข้อมูลและการแก้ปัญหาในการดำรงชีวิตและการจัดการเรียนการสอนอย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ	1) มอบหมายงานให้นักศึกษาได้สืบค้นข้อมูลและมีการนำเสนอรายงานประเด็นที่สำคัญที่มีความเกี่ยวข้องกับการออกแบบตัวอักษรโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	1) วัดผลและประเมินผลจากการสืบค้นและนำเสนอผลงาน โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	1-5	10%

4.2 เกณฑ์การให้คะแนน

ผลการเรียนรู้	เกณฑ์การให้คะแนน				ร้อยละการผ่านเกณฑ์
	0	0.5	1	-	
ด้านคุณธรรม จริยธรรม	0	0.5	1	-	50
	ไม่เข้าเรียน / ไม่ส่งงาน	เข้าเรียน / ส่งงาน ไม่ตามกำหนดเวลา	เข้าเรียน / ส่งงาน ตามกำหนดเวลา		
ด้านความรู้	0	1	2	3	50
	ไม่เข้าใจหลักการและแนวคิด	เข้าใจหลักการและแนวคิด	เข้าใจหลักการและแนวคิด / บูรณาการได้	เข้าใจหลักการและแนวคิด / บูรณาการได้ / ประยุกต์ ความรู้ได้	
ด้านทักษะปัญหา	0	1	2	3	50
	ไม่สามารถประยุกต์ความรู้ได้	คิดเป็นระบบ/ประยุกต์ ความรู้ได้บ้าง	คิดเป็นระบบ/ประยุกต์ ความรู้ได้ดี	คิดเป็นระบบ/ประยุกต์ ความรู้ได้อย่างสร้างสรรค์	
ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่าง บุคคลและความรับผิดชอบ	0	0.5	1	1.5	50
	ไม่มีความรับผิดชอบ	มีความรับผิดชอบ ได้บ้าง	มีความรับผิดชอบ ได้ดี	มีความรับผิดชอบและ พัฒนาต่อเนื่อง	
ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และ การใช้เทคโนโลยี สารสนเทศ	0	0.5	1	1.5	50
	สื่อสาร / เลือกใช้ไอที ไม่เหมาะสม	สื่อสาร / เลือกใช้ไอที ได้บ้าง	สื่อสาร / เลือกใช้ไอที ได้ดี	สื่อสาร / เลือกใช้ไอที ได้อย่างสร้างสรรค์	

ผ่านเกณฑ์ทุกตัวที่ร้อยละ 50

หมวดที่ 5 แผนการสอนและการประเมินผล

5.1 แผนการสอน

สัปดาห์ (ชม.)	หัวข้อ/รายละเอียด	กิจกรรมการเรียนการสอน	สื่อที่ใช้	การวัดและประเมินผล
1 (4 ชม.)	<ol style="list-style-type: none"> ปฐมนิเทศนักศึกษา <ol style="list-style-type: none"> 1.1 เกณฑ์ในการวัดผลตลอดภาคเรียน บรรยายเรื่อง ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับตัวอักษร บรรยายเรื่อง ความหมายและประวัติความเป็นมาและวิวัฒนาการของตัวอักษร รูปแบบตัวอักษรทั้งไทยและสากล 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ผู้สอนบรรยายเนื้อหา 2. ผู้สอนนำเสนอภาพตัวอย่างของตัวอักษรทั้งภาษาไทยและภาษาลาติน 3. ผู้สอนบรรยายประวัติความเป็นมาของตัวอักษร 4. ผู้สอนซักถามและอภิปรายเนื้อหาที่บรรยาย <p>งานที่มอบหมาย</p> <p>ให้นักศึกษาค้นคว้าด้วยสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาและวิวัฒนาการของตัวอักษร ว่ามีที่มาอย่างไร</p> <p><u>ทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 การใช้สารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยี (information, media and technology skills)</u></p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. รายละเอียดของรายวิชา (มคอ.3) 2. เอกสารประกอบการเรียน 3. สื่อการสอนโดยใช้ PowerPoint 4. หนังสืออ่านประกอบ What is typography? 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ประเมินจากการซักถามและอภิปรายหัวข้อที่ผู้สอนบรรยาย 2. ประเมินจากการตรงต่อเวลาของนักศึกษาในการเข้าชั้นเรียน การส่งงานตามกำหนดระยะเวลาที่มอบหมาย การร่วมวิจารณ์ กิจกรรม และการสังเกตพฤติกรรมในระหว่างชั้นเรียน 3. มาตรฐานการเรียนรู้ที่วัดในสัปดาห์นี้ได้แก่ 1.1: 4) 1.2: 2) 1.3: 1) 1.4: 1) 1.5: 1)
2 (4 ชม.)	<p>ที่มาของคำว่า “Font”</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Typeface vs Font ต่างกันตรงไหน 2. รู้จักกับ Glyph ใน Typeface 3. Typeface แบบ Serif กับ Sans-Serif ต่างกันอย่างไร 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ผู้สอนบรรยาย เรื่อง ความแตกต่างของ Typeface และ Font โดยนำเสนอเป็นภาพสไลด์จากโปรแกรม PowerPoint 2. ผู้สอนอธิบาย โดยยกตัวอย่างประกอบ เรื่อง Typeface ในรูปแบบ Serif และ San Serif 3. ผู้สอนซักถามและอภิปรายเนื้อหาที่บรรยาย 	<ol style="list-style-type: none"> 1. เอกสารประกอบการเรียน 2. สื่อการสอนโดยใช้ PowerPoint 3. หนังสืออ่านประกอบ What is typography? 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ประเมินจากการนำเสนอการค้นคว้าเกี่ยวกับประวัติ ความเป็นมา ความแตกต่างระหว่างตัวอักษรทั้งไทยและอังกฤษว่ามีที่มาอย่างไร และมีลักษณะแบบใด 2. ประเมินจากการตรงต่อเวลาของนักศึกษาในการเข้าชั้นเรียน การส่ง

สัปดาห์ (ชม.)	หัวข้อ/รายละเอียด	กิจกรรมการเรียนการสอน	สื่อที่ใช้	การวัดและประเมินผล
		<p>งานที่มอบหมาย ให้นักศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับการใช้งานตัวอักษรว่าคำดังกล่าวมีความหมายเกี่ยวข้องกับการใช้งานตัวอักษรในลักษณะใด</p> <p><u>การแสวงหาความรู้และทักษะในการใช้ภาษาอังกฤษ</u></p>		<p>งานตามกำหนดระยะเวลาที่มอบหมาย การร่วมวิจารณ์ กิจกรรม และการสังเกตพฤติกรรมในระหว่างชั้นเรียน</p> <p>3. มาตรฐานการเรียนรู้ที่วัดในสัปดาห์นี้ได้แก่ 1.1: 4) 1.2: 2) 1.3: 1) 1.4: 1) 1.5: 1)</p>
3 (4 ชม.)	องค์ประกอบของตัวอักษร	<ol style="list-style-type: none"> 1. ผู้สอนบรรยายเกี่ยวกับองค์ประกอบของตัวอักษร 2. ผู้สอนบรรยายลักษณะโครงสร้างโดยรวมของตัวอักษร พร้อมทั้งยกตัวอย่างประกอบการเรียนรู้ โดยนำเสนอเป็นสไลด์จากโปรแกรม PowerPoint 3. ผู้สอนให้นักศึกษาได้ลองทำแบบร่างในกระดาษ โดยผู้สอนเป็นผู้กำหนดเนื้อหาและรูปภาพประกอบ 4. ผู้สอนซักถามและอภิปรายเนื้อหาที่บรรยาย <p>งานที่มอบหมาย ผู้สอนให้นักศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองในหัวข้อเรื่อง องค์ประกอบของตัวอักษร ความเหมือนและความแตกต่าง</p> <p><u>ทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เรื่อง ความคิดริเริ่ม และการเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง (initiative and self-direction)</u></p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. เอกสารประกอบการเรียน 2. สื่อการสอนโดยใช้ PowerPoint 3. หนังสืออ่านประกอบ What is typography? 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ประเมินจากการนำเสนอเกี่ยวกับคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบตัวอักษรจำนวน 10 คำ ว่ามีความหมายอย่างไร 2. ประเมินจากการตรงต่อเวลาของนักศึกษาในการเข้าชั้นเรียน การร่วมวิจารณ์ กิจกรรม และการสังเกตพฤติกรรมในระหว่างชั้นเรียน 3. มาตรฐานการเรียนรู้ที่วัดในสัปดาห์นี้ได้แก่ 1.1: 4) 1.2: 2) 1.3: 1) 1.4: 1) 1.5: 1)

ลำดับ (ชม.)	หัวข้อ/รายละเอียด	กิจกรรมการเรียนการสอน	สื่อที่ใช้	การวัดและประเมินผล
4 (4 ชม.)	<p>การเลือกใช้งานตัวอักษรในการออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ตัวอักษรในงานออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์ 2. ชนิดของตัวอักษรภาษาอังกฤษ 3. ชนิดของตัวอักษรภาษาไทย 4. การเลือกใช้ตัวอักษรในการออกแบบ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ผู้สอนบรรยายเนื้อหา 2. ผู้สอนนำเสนอภาพของตัวอักษรในรูปแบบต่างๆ ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ 3. ผู้สอนบรรยายวิธีการเลือกใช้งานตัวอักษรให้เหมาะสมกับการออกแบบ 4. ผู้สอนซักถามและอภิปรายเนื้อหาที่บรรยาย 5. ผู้สอนให้นักศึกษาฝึกการจัดวางและเลือกใช้ตัวอักษรในงานออกแบบที่แตกต่างกัน <p>งานที่มอบหมาย ผู้สอนมอบหมายงานให้ผู้เรียนค้นคว้าด้วยตนเอง จากสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เอกสาร วารสาร เรื่อง การเลือกใช้งานตัวอักษรในสื่อสิ่งพิมพ์ประเภทต่างๆ โดยมองในประเด็นเรื่องการเลือกใช้ตัวอักษรที่นักศึกษาคิดว่าสามารถนำเสนอได้อย่างสอดคล้องกับเรื่องราวหลัก เช่น ตัวอักษรในการประชาสัมพันธ์ภาพยนตร์ นักศึกษาต้องสามารถอธิบายได้ว่า นักออกแบบสื่อเลือกใช้ตัวอักษรดังกล่าวได้อย่างไร ไม่ใช่ว่า นักออกแบบต้องการสื่อสารเรื่องอะไร และอย่างไร</p> <p><u>ทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 การใช้สารสนเทศ สื่อและเทคโนโลยี (information, media and technology skills)</u></p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. เอกสารประกอบการเรียน 2. สื่อการสอนโดยใช้ PowerPoint 3. หนังสืออ่านประกอบ <p>Typographic Design Form and Communication</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. ประเมินจากการนำเสนองานศึกษาค้นคว้า เรื่อง องค์ประกอบและโครงสร้างของตัวอักษร 2. ประเมินจากการซักถามและอภิปรายหัวข้อที่ผู้สอนบรรยาย 3. ประเมินจากการตรงต่อเวลาของนักศึกษาในการเข้าชั้นเรียน การส่งงานตามกำหนดระยะเวลาที่มอบหมาย การร่วมวิจารณ์ กิจกรรม และการสังเกตพฤติกรรมในระหว่างชั้นเรียน 4. มาตราฐานการเรียนรู้ที่วัดในสัปดาห์นี้ได้แก่ 1.1: 4) 1.2: 2) 1.3: 1) 1.4: 1) 1.5: 1)
5-6 (8 ชม.)	<ol style="list-style-type: none"> 1. เกล็ดขน/อัตรลักษณ์ ความเหมือนและความต่างกัน 2. ตัวอักษรที่มีความเป็นอัตรลักษณ์ 	<p>ผู้สอนให้นักศึกษาแสดงความคิดเห็นเรื่องอัตรลักษณ์เกี่ยวกับตัวนักศึกษาว่ามีเรื่องใดบ้างที่เป็นลักษณะเฉพาะตัว</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. เอกสารประกอบการเรียน 2. สื่อการสอนโดยใช้ PowerPoint 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ประเมินจากการนำเสนอผลงานของนักศึกษาในเรื่อง การคัดลายมือของนักศึกษาเอง โดยต้องสามารถ

สัปดาห์ (ชม.)	หัวข้อ/รายละเอียด	กิจกรรมการเรียนการสอน	สื่อที่ใช้	การวัดและประเมินผล
		ทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เรื่อง <u>ความคิดริเริ่มและการเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง (initiative and self-direction)</u>		วิเคราะห์ได้ว่ามีลักษณะที่เด่นชัดในเรื่องใด 2. ประเมินจากการตรงต่อเวลาของนักศึกษาในการนัดพบเพื่อทำกิจกรรม การร่วมวิจารณ์ กิจกรรม และการสังเกตพฤติกรรมในระหว่างศึกษาดูงาน 2. มาตรฐานการเรียนรู้ที่วัดในสัปดาห์นี้ได้แก่ 1.1: 4) 1.2: 2) 1.3: 1) 1.4: 1) 1.5: 1)
7-8 (8 ชม.)	1. การออกแบบตัวอักษรในลักษณะรูปทรงแบบต่างๆ เช่น ตัวอักษรในโครงสร้างสี่เหลี่ยม สามเหลี่ยม	1. ผู้สอนบรรยายพร้อมยกตัวอย่าง เรื่อง การออกแบบตัวอักษรในลักษณะรูปทรงที่แตกต่างเพื่อการสื่อความหมาย โดยนำเสนอเป็นภาพสไลด์จากโปรแกรม PowerPoint 2. ผู้สอนอธิบาย เรื่อง กระบวนการและขั้นตอนในการนำตัวอักษรมาทำให้อยู่ในโครงสร้างแบบที่ต่างกกัน 3. ผู้สอนซักถามและอภิปรายเนื้อหาที่บรรยาย งานที่มอบหมาย ผู้สอนมอบหมายงานให้ผู้เรียนเน้นการเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยให้ค้นคว้างานจากสื่ออิเล็กทรอนิกส์ในการ	1. เอกสารประกอบการเรียน 2. สื่อการสอนโดยใช้ PowerPoint 3. ปากกาปากดัดในการเขียนตัวอักษร 4. หนังสืออ่านประกอบ Typographic Design Form and Communication	1. ประเมินจากการนำเสนอผลงานที่ได้จากการค้นคว้าเรื่อง ตัวอักษรในโครงสร้างสี่เหลี่ยม สามเหลี่ยม 2. ประเมินจากการตรงต่อเวลาของนักศึกษาในการเข้าชั้นเรียน การส่งงานตามกำหนดระยะเวลาที่มอบหมาย การร่วมวิจารณ์ กิจกรรม และการสังเกตพฤติกรรมในระหว่างชั้นเรียน 3. มาตรฐานการเรียนรู้ที่วัดในสัปดาห์นี้ได้แก่ 1.1: 4)

สัปดาห์ (ชม.)	หัวข้อ/รายละเอียด	กิจกรรมการเรียนการสอน	สื่อที่ใช้	การวัดและประเมินผล
		<p>ออกแบบตัวอักษรที่มีโครงสร้างรูปทรงที่แตกต่างกัน และลงมือปฏิบัติการออกแบบจากหัวข้อที่ผู้สอนเป็นผู้กำหนด คือ การออกแบบตัวอักษรที่มีอัตลักษณ์หรือการใช้ลายมือของนักศึกษามาประดิษฐ์ในโครงสร้างตราสัญลักษณ์ที่แตกต่างกัน</p> <p><u>ทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เรื่อง นวัตกรรมและ การสร้างสรรค์ (innovation and creativity)</u></p>		<p>1.2: 2) 1.3: 1) 1.4: 1) 1.5: 1)</p>
9-10 (8 ชม.)	1. ทักษะการตรวจตัวอักษรบนป้ายที่มีอยู่รอบตัวนักศึกษา	<p>1. ผู้สอนบรรยาย เรื่อง การใช้งานตัวอักษรเชิงพาณิชย์ และการออกแบบตัวอักษรแบบประดิษฐ์</p> <p>2. ผู้สอนนำนักศึกษาสำรวจป้ายหน้าร้านที่มีตัวอักษรประดิษฐ์</p> <p>3. ผู้สอนซักถามและให้นักศึกษาอภิปรายข้อมูลเนื้อหาที่นักศึกษาสำรวจมา</p> <p>งานที่มอบหมาย ผู้สอนมอบหมายงานให้ผู้เรียน เน้นการเรียนรู้ด้วยตนเองโดยให้ศึกษาเก็บข้อมูลจากการเดินสำรวจและนำข้อมูลนั้นมาวิเคราะห์เพื่อแสวงหารูปแบบของตัวอักษรอื่นๆและนำมาปฏิบัติการออกแบบจากหัวข้อที่ผู้สอนเป็นผู้กำหนด คือ การออกแบบตัวอักษรแบบประดิษฐ์</p>	1. เอกสารประกอบการเรียน 2. สื่อการสอนโดยใช้ PowerPoint	<p>1. ประเมินจากการนำเสนอผลงานที่ได้จากการค้นคว้าเรื่อง การใช้งานตัวอักษรเชิงพาณิชย์และการออกแบบตัวอักษรแบบประดิษฐ์ ประชาสัมพันธ์โปสการ์ด(postcards)</p> <p>2. ประเมินจากการตรงต่อเวลาของนักศึกษาในการเข้าชั้นเรียน การส่งงานตามกำหนดระยะเวลาที่มอบหมาย การร่วมวิจารณ์ กิจกรรม และการสังเกตพฤติกรรมในระหว่างชั้นเรียน</p> <p>3. มาตราฐานการเรียนรู้ที่วัดในสัปดาห์นี้ได้แก่ 1.1: 4) 1.2: 2) 1.3: 1) 1.4: 1) 1.5: 1)</p>

สัปดาห์ (ชม.)	หัวข้อ/รายละเอียด	กิจกรรมการเรียนการสอน	สื่อที่ใช้	การวัดและประเมินผล
11-12 (8 ชม.)	1. การใช้งานโปรแกรมออกแบบ ตัวอักษร Fontlab 1	1. ผู้สอนบรรยาย เรื่อง พื้นฐานการใช้งานโปรแกรม Fontlab 2. ผู้สอนบรรยายเรื่อง ส่วนประกอบของการทำงาน ของโปรแกรม Fontlab 3. ผู้สอนซักถามและอภิปรายเนื้อหาที่บรรยาย งานที่มอบหมาย ผู้สอนมอบหมายงานให้ผู้เรียน เน้นการเรียนรู้ด้วย ตนเองโดยให้ลงมือปฏิบัติการออกแบบจากหัวข้อที่ ผู้สอนเป็นผู้กำหนด คือ การออกแบบตัวอักษรที่ได้จาก การเดินทางจ่ายร้านค้า หรือสถานที่สำคัญ <u>ทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เรื่อง นวัตกรรมและ การสร้างสรรค์ (innovation and creativity)</u>	1. เอกสารประกอบการเรียน 2. สื่อการสอนโดยใช้ PowerPoint 3. โปรแกรมคอมพิวเตอร์ Fontlab	1. ประเมินจากการนำเสนอ การ วิเคราะห์ข้อมูลการออกแบบตัวอักษร 2. ประเมินจากการตรงต่อเวลาของ นักศึกษาในการเข้าชั้นเรียน การส่ง งานตามกำหนดระยะเวลาที่ มอบหมาย การร่วมวิจารณ์ กิจกรรม และการสังเกตพฤติกรรมในระหว่าง ชั้นเรียน 3. มาตรฐานการเรียนรู้ที่วัดในสัปดาห์ นี้ได้แก่ 1.1: 4) 1.2: 2) 1.3: 1) 1.4: 1) 1.5: 1)
13-14 (8 ชม.)	1. การใช้งานโปรแกรมออกแบบ ตัวอักษร Fontlab 2 2. การใช้งานคำสั่งแทนที่รูปอักขระ พิเศษ FontLab - Ligatures	1. ผู้สอนบรรยาย เรื่อง การใช้งานโปรแกรม Fontlab โดยมีนำเสนอเป็นภาพสไลด์จากโปรแกรม PowerPoint 2. ผู้สอนบรรยายเรื่อง การใช้งานคำสั่งแทนที่รูปอักขระ พิเศษ FontLab - Ligatures 3. ผู้สอนซักถามและอภิปรายเนื้อหาที่บรรยาย งานที่มอบหมาย ผู้สอนมอบหมายงานให้ผู้เรียน เน้นการเรียนรู้ด้วย ตนเองโดยให้ลงมือปฏิบัติการออกแบบจากหัวข้อที่ ผู้สอนเป็นผู้กำหนด คือ การนำตัวอักษรที่ได้จากการ	1. เอกสารประกอบการเรียน 2. สื่อการสอนโดยใช้ PowerPoint 3. โปรแกรมคอมพิวเตอร์ Fontlab	1. ประเมินจากการนำเสนอ การ ออกแบบตัวอักษร 2. ประเมินจากการตรงต่อเวลาของ นักศึกษาในการเข้าชั้นเรียน การส่ง งานตามกำหนดระยะเวลาที่ มอบหมาย การร่วมวิจารณ์ กิจกรรม และการสังเกตพฤติกรรมในระหว่าง ชั้นเรียน 3. มาตรฐานการเรียนรู้ที่วัดในสัปดาห์ นี้ได้แก่ 1.1: 4)

สัปดาห์ (ชม.)	หัวข้อ/รายละเอียด	กิจกรรมการเรียนการสอน	สื่อที่ใช้	การวัดและประเมินผล
		ออกแบบไปใช้ในงานออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์ <u>ทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เรื่อง นวัตกรรมและ การสร้างสรรค์ (innovation and creativity)</u>		1.2: 2) 1.3: 1) 1.4: 1) 1.5: 1)
15 (4 ชม.)	นักศึกษานำเสนอผลงาน/การวิเคราะห์ ข้อมูลที่ได้จากการศึกษา 1. ผลการค้นคว้าเรื่องตัวอักษร 2. การออกแบบตัวอักษรที่ต่อเนื่อง	นำเสนอผลงาน/การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการศึกษา <u>ทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เรื่อง การสื่อสารและ ความร่วมมือกัน (communication and collaboration)</u>	1. เครื่องคอมพิวเตอร์ 2. สื่อการสอนโดยใช้ PowerPoint	1. ประเมินจากการตรงต่อเวลาของ นักศึกษาในการเข้าชั้นเรียน การส่ง งานตามกำหนดระยะเวลาที่ มอบหมาย การร่วมวิจารณ์ กิจกรรม และการสังเกตพฤติกรรมในระหว่าง ชั้นเรียน 2. ประเมินจากการนำเสนอผลงาน ตลอดภาคเรียน 3. มาตรฐานการเรียนรู้ที่วัดในสัปดาห์ นี้ได้แก่ 1.1: 4) 1.2: 2) 1.3: 1) 1.4: 1) 1.5: 1)
16 (4 ชม.)	นักศึกษานำเสนอผลงานที่ได้จากการ เรียนรู้ตลอดภาคเรียน 1. วิเคราะห์การออกแบบตัวอักษรใน การออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์ประเภทต่างๆ	สรุปผลงานตลอดภาคเรียน <u>ทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เรื่อง การสื่อสารและ ความร่วมมือกัน (communication and collaboration)</u>	1. เครื่องคอมพิวเตอร์ 2. สื่อการสอนโดยใช้ PowerPoint	1. ประเมินจากการตรงต่อเวลาของ นักศึกษาในการเข้าชั้นเรียน การส่ง งานตามกำหนดระยะเวลาที่ มอบหมาย การร่วมวิจารณ์ กิจกรรม และการสังเกตพฤติกรรมในระหว่าง ชั้นเรียน

สัปดาห์ (ชม.)	หัวข้อ/รายละเอียด	กิจกรรมการเรียนการสอน	สื่อที่ใช้	การวัดและประเมินผล
				2. ประเมินจากการนำเสนอผลงาน ตลอดภาคเรียน 3. มาตรฐานการเรียนรู้ที่วัดในสัปดาห์ นี้ได้แก่ 1.1: 4) 1.2: 2) 1.3: 1) 1.4: 1) 1.5: 1)

5.2 เกณฑ์การประเมินผล ใช้ระบบอิงเกณฑ์ของมหาวิทยาลัย ดังนี้

แผนการประเมินผลการเรียนรู้

- คะแนนระหว่างภาค

ร้อยละ 70

- คะแนนปลายภาค

ร้อยละ 30

กิจกรรม ที่	ผลการเรียนรู้	วิธีการประเมิน	สัปดาห์ที่ ประเมิน	สัดส่วนของ การประเมิน
1	1.1: 4) 1.4: 1)	- ประเมินจากการตรงต่อเวลาของ นักศึกษาในการเข้าชั้นเรียน การ ส่งงานตามระยะเวลาที่กำหนด	1-16	ร้อยละ 10
2	1.1: 4) 1.4: 1)	การร่วมกิจกรรมและสังเกต พฤติกรรมในระหว่างเรียน	1-16	ร้อยละ 10
3	1.1: 4) 1.2: 2) 1.3: 1) 1.4: 1) 1.5: 1)	ประเมินจากเอกสารประกอบ การศึกษาค้นคว้าตามที่ได้รับ มอบหมาย	1-4	ร้อยละ 10
4	1.1: 4) 1.2: 2) 1.3: 1) 1.4: 1) 1.5: 1)	การฝึกปฏิบัติการในชั้นเรียน โดย ประเมินจากการประยุกต์ใช้ความรู้ ในการออกแบบตัวอักษรที่มี อัตลักษณ์ โดยประเมินจาก 1) ความคิดสร้างสรรค์ 2) การวิเคราะห์ข้อมูล 3) องค์ประกอบทางการออกแบบ 4) ความสมบูรณ์ ความถูกต้อง และการใช้งานได้จริง	5-6	ร้อยละ 20
5	1.1: 4) 1.2: 2) 1.3: 1) 1.4: 1) 1.5: 1)	การฝึกปฏิบัติการในชั้นเรียน โดย ประเมินจากการประยุกต์ใช้ความรู้ ในการออกแบบตัวอักษรในรูปทรง และโครงสร้างที่แตกต่าง โดย ประเมินจาก 1) ความคิดสร้างสรรค์ 2) การวิเคราะห์ข้อมูล 3) องค์ประกอบทางการออกแบบ 4) การใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ 4) ความสมบูรณ์ ความถูกต้อง และการใช้งานได้จริง	7-8	ร้อยละ 20
6	1.1: 4) 1.2: 2) 1.3: 1) 1.4: 1) 1.5: 1)	การฝึกปฏิบัติการในชั้นเรียน โดย ประเมินจากการประยุกต์ใช้ความรู้ ในการออกแบบตัวอักษรที่ได้จาก การมองเห็นป้ายตามสถานที่ สาธารณะ โดยประเมินจาก 1) ความคิดสร้างสรรค์	9-10	ร้อยละ 20

		2) การวิเคราะห์ข้อมูล 3) องค์ประกอบทางการออกแบบ 4) ทักษะการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ 5) ความสมบูรณ์ ความถูกต้อง และการใช้งานได้จริง		
7	1.1: 4) 1.2: 2) 1.3: 1) 1.4: 1) 1.5: 1)	1) การนำเสนอผลงาน การออกแบบตัวอักษร เป็นการประมวล ความรู้และทักษะด้านการออกแบบมาประยุกต์ใช้ทั้งในเรื่อง การค้นคว้าข้อมูล การวางแผนความคิด การออกแบบการจัดวางและการนำไปใช้งาน	15	ร้อยละ 10

เกณฑ์การประเมินของมหาวิทยาลัย

ระดับคะแนน (คะแนน)	ระดับผลการเรียน
90-100	A
85-89	B ⁺
75-84	B
70-74	C ⁺
60-69	C
55-59	D ⁺
50-54	D
0-50	F

หมวดที่ 6 ทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน

1. เอกสารและตำราหลัก

วุฒินันท์ รัตสุข. (2561). เอกสารวิชาการออกแบบตัวอักษร. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยสวนดุสิต

2. เอกสารและข้อมูลสำคัญ

ประชิด ทิณบุตร. (2530). การออกแบบกราฟฟิก. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.

ปาพจน์ หนูนภักดี. (2555). หลักการและกระบวนการออกแบบงานกราฟิกดีไซน์. นนทบุรี: อดีซีฯ.

เลอสม สถาปิตานนท์. (2539). เทคนิคในการออกแบบ. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

วิรุณ ตั้งเจริญ. (2539). การออกแบบ. กรุงเทพฯ: โอ เอส ปรี้นติ้งเฮ้าส์.

สกนธ์ ภู่งามดี. (2547). พื้นฐานการออกแบบกราฟิก. กรุงเทพฯ: บริษัท บิ๊ก พอยท์ จำกัด.

David Jury (2006). *What is typography?*. Switzerland: RotoVision SA.

Karen Cheng (2006). *Designing type*. London: Laurence King Publishing Ltd.

Rob Carter, Ben Day and Philip Meggs (2007). *Typographic Design Form and Communication*. Canada: John Wiley & Sons.

3. เอกสารและข้อมูลแนะนำ

หมวดที่ 7 การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของรายวิชา

1. กลยุทธ์การประเมินประสิทธิผลของรายวิชาโดยนักศึกษา:

- ใช้การสนทนาระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนเพื่อสังเกตการรับรู้ และความเข้าใจที่นักศึกษาสนทนาโต้ตอบกลับมา

2. กลยุทธ์การประเมินการสอน

- แบบประเมินวิธีการจัดการเรียนรู้และประสิทธิภาพการสอน

3. การปรับปรุงการสอน

นำผลการประเมินประสิทธิผลรายวิชาและผลการประเมินการสอนของอาจารย์มาพิจารณาปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล อาจารย์ผู้สอน และสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ก่อนเปิดภาคเรียน

4. การทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาในรายวิชา

- ใช้วิธีการพูดคุยซักถามเพื่อสอบทวนความรู้ ความเข้าใจในเนื้อหาและวิธีการที่ได้แนะนำ
- ใช้วิธีการกำหนดหัวข้อให้นักศึกษาค้นคว้าข้อมูลและนำข้อมูลที่ได้ไปออกแบบตามสื่อประชาสัมพันธ์ที่กำหนด (งานกลุ่ม)
- การนำเสนอผลงาน

ผลลัพธ์การเรียนรู้	คะแนนสอบ	พฤติกรรมความรับผิดชอบและการมีส่วนร่วมในการทำงาน	การฝึกปฏิบัติการสร้างผลงานในชั้นเรียน
ด้านคุณธรรมจริยธรรม		✓	✓
ด้านความรู้	✓		✓
ด้านปัญญา	✓		✓
ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ		✓	✓
ภาษาและเทคโนโลยีสารสนเทศ			✓

5. การดำเนินการทบทวนและการวางแผนปรับปรุงประสิทธิผลของรายวิชา

อาจารย์ผู้สอนสรุปผลการจัดการเรียนการสอนใน มคอ.5 เสนอหลักสูตรเพื่อพิจารณาปรับปรุงเนื้อหาวิธีการจัดการเรียนการสอน กิจกรรมการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ และปรับปรุงในปีการศึกษาถัดไป